

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 596

van **STEVEN COENEGRACHTS**

datum: 4 mei 2023

JO BROUNS

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Herstel hoogstamboomgaarden - Boomgaardenloket en Nationale Boomgaardenstichting

Het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren heeft een boomgaardenloket gelanceerd waarmee het eigenaars van hoogstamboomgaarden en ondernemers die aan de slag willen gaan met het fruit van die boomgaarden, wil ondersteunen. Het boomgaardenloket moet het eerste aanspreekpunt worden bij alle aspecten van het herstel en beheer van de hoogstamboomgaarden en zal hierbij nauw samenwerken met de Nationale Boomgaardenstichting.

Momenteel is er nog maar 3840 hectare aan hoogstamboomgaarden aanwezig in Haspengouw en Voeren. Na de Tweede Wereldoorlog lag dat aantal nog tussen de 10.000 en 15.000 hectare. De afgelopen twintig jaar verdween er wekelijks tot 2,5 hectare aan hoogstambomen. Om het areaal te herstellen, werd er via het agentschap Onroerend Erfgoed 450.000 euro vrijgemaakt voor de lancering van een actieprogramma. Een van de actiepunten is de oprichting van het boomgaardenloket.

1. Welk aandeel van de vooropgestelde 450.000 euro wordt gereserveerd voor de oprichtings-, werkings- en personeelskosten van het boomgaardenloket? Graag gedetailleerde cijfers.
2. Welke zijn naast de oprichting van een boomgaardenloket de andere concrete actiepunten van het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren? Graag ook telkens vermelding van het vooropgestelde budget voor elk actiepunt.
3. Over welke periode loopt het actieprogramma?
4. Is het boomgaardenloket gepland voor een bepaalde periode of is het de bedoeling een permanent loket op te richten?
5. Zal het boomgaardenloket zelf acties ondernemen naar landbouwers, maar ook andere private grondeigenaars met als doel hen te stimuleren tot het behoud van bestaande resp. de aanplant van nieuwe hoogstamboomgaarden?
6. Worden er specifieke doelstellingen vooropgezet voor wat betreft de evolutie van het totale areaal aan hoogstamboomgaarden?

Zo ja, welke?

7. Het boomgaardenloket gaat ook over begeleiding rond fruitverwerkingsinitiatieven.

Hoe zal het loket dat concreet uitrollen?

8. Wat is de concrete toegevoegde waarde van het boomgaardenloket ten aanzien van de actuele dienstverlening van de Nationale Boomgaardenstichting (NBS)?
9. Hoeveel subsidie ontving de NBS jaarlijks sinds 2015 tot heden wegens de erkenning als gewestelijke thematische natuurvereniging?
10. Heeft de NBS sinds 2010 nog andere subsidies ontvangen van het departement Leefmilieu, Natuur, Energie naar aanleiding van projectfinanciering? Zo ja, graag een overzicht van de projecten en de subsidiebedragen.
11. Van 27 oktober 2016 tot juni 2018 liep het LEADER-project 'De Boomgaard als School en Atelier'.
Wordt door de NBS een nieuw LEADER-project overwogen naar aanleiding van het nieuwe gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) 2023-2027?
12. Kunnen er sinds de opstart van het nieuwe GLB 2023-2027 subsidies worden aangevraagd voor de aanplant van hoogstamboomgaarden?

Zo ja, hoeveel bedragen die subsidies?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhair Demir (707), Jo Brouns (596).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 596 van 4 mei 2023

van **STEVEN COENEGRACHTS**

1-8. Voor een antwoord op deze vragen verwijzen wij naar de bevoegde collega, Vlaams minister van Onroerend Erfgoed Matthias Diependaele.

Vanuit Landbouw en Visserij wordt eveneens een deel van de dienstverlening van de Nationale Boomgaardenstichting (NBS) gesubsidieerd. Deze acties zijn opgenomen in een jaarlijks actieplan en zijn beperkt tot de acties die gerelateerd zijn aan het onderhoud, de verjonging en het beheer van de 'NBS-Genenbank Vlaanderen', de collectie- en verzamelboomgaarden.

9-11. Voor de periode 2015 tot heden ontving NBS wegens de erkenning als gewestelijke thematische natuurvereniging voor een totaal van 1.149.226,45 euro aan subsidies. NBS heeft ook subsidies toegekend gekregen in het kader van de VIA-akkoorden (eindejaarspremies) ten bedrage van 99.499 euro.

12. Via de subsidie voor aanplant van boslandbouwsystemen binnen het GLB 2023-2027 kan ook de aanleg van nieuwe hoogstamboomgaarden door landbouwers ondersteund worden. Zij moeten wel voldoen aan de definitie van actieve landbouwer binnen het GLB,. Bedoeling is dat de eerste aanvragen voor de maatregel kunnen worden ingediend vanaf de zomer 2023, voor aanplantingen in de komende winterperiode. Actieve landbouwers kunnen een subsidie krijgen van maximaal 75% van de aanplantkosten (kosten van aankoop bomen, verstevigingsmateriaal en arbeid om ze aan te planten) wanneer voldaan wordt aan alle voorwaarden. Dit betekent o.a. dat het een perceel betreft in landbouwgebruik, dat de plantdichtheid tussen 30 en 200 bomen per hectare ligt, en dat gedurende 10 jaar de landbouwteelt tussen de bomen moet aangegeven worden in de verzamelaanvraag. Een volledig overzicht van de voorwaarden staat op de website van het Departement Landbouw en Visserij: [Aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen \(agroforestry\) | Landbouw en Visserij \(vlaanderen.be\)](https://landbouw.vlaanderen.be/agroforestry).